

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm. 63/2015, instat pel senyor (...) contra la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya.

Antecedents

1.- En data 05/08/2015 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, un escrit del Sr. (...), pel qual formulava una reclamació per la presumpta desatenció del dret d'accés a les seves dades de caràcter personal, que havia exercit prèviament davant la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior (en endavant DGP). En concret, la persona reclamant manifestava que mitjançant escrit presentat el 26/01/2015 havia sol·licitat a la DGP l'accés a les seves dades personals contingudes a les Diligències (...)/2007 de la Unitat de Seguretat Ciutadana de Girona (USC) –incloses en els fitxers de l'àmbit del Sistema d'Informació Policial (SIP) de la DGP-, i que aquest òrgan li havia denegat el dret mitjançant ofici de 05/02/2015, en el qual es posava de manifest que el mateix sol·licitant ja havia exercit el dret d'accés el 5/12/2014, i afegia la DGP que *"l'accés (...) només podrà ser exercitat a intervals no inferiors a dotze mesos, excepte que l'interessat acrediti un interès legítim a l'efecte"*. Davant això, l'aquí reclamant va presentar el 23/03/2015 un nou escrit davant la DGP per tal d'acreditar la concurrència de l'interès legítim al que es referia la DGP, i segons manifestava en la reclamació, no hauria obtingut cap resposta de la DGP.

La persona reclamant aportava diversa documentació per acreditar els fets que exposava en la reclamació. En concret, aportava còpia de la sol·licitud d'accés presentada el 26/01/2015, la resposta rebuda de la DGP mitjançant ofici de data 05/02/2015, i l'escrit presentat el 23/03/2015 per acreditar la concurrència d'un interès legítim.

2.- D'acord amb l'article 117 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, RLOPD i LOPD, respectivament), per mitjà d'ofici de data 06/08/2015 es va donar trasllat de la reclamació a la DGP per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents. Superat amb escreix el termini atorgat a l'efecte, la DGP no ha formulat al·legacions.

3.- Per mitjà d'ofici de 23/09/2015 se sol·licità a la persona reclamant que aportés còpia de la resolució que hauria dictat la DGP en resposta a la seva primera sol·licitud d'accés de 05/12/2014. En resposta a aquesta sol·licitud de documentació, la persona interessada va aportar còpia de la sol·licitud de 05/12/2014, i de la resolució de 19/12/2014 que li fou notificada mitjançant ofici de 12/01/2015.

Fonaments de Dret

1.- És competent per resoldre aquest procediment la Directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2.- L'article 15 de la LOPD, en relació amb el dret d'accés, determina el següent:

"1. L'interessat té dret a sol·licitar i obtenir gratuïtament informació de les seves dades de caràcter personal sotmeses a tractament, l'origen de les dades i les comunicacions efectuades o que es prevegin fer.

2. La informació es pot obtenir mitjançant la mera consulta de les dades per mitjà de la visualització, o la indicació de les dades que són objecte de tractament mitjançant escrit, còpia, telecòpia o fotocòpia, certificada o no, en forma llegible i intel·ligible, sense utilitzar claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

3. El dret d'accés a què es refereix aquest article només pot ser exercit a intervals no inferiors a dotze mesos, llevat que l'interessat acrediti un interès legítim a aquest efecte, cas en què el poden exercir abans."

Per la seva banda, l'article 27 del RLOPD, en el seu apartat primer i segon disposa el següent respecte al dret d'accés:

"1. El dret d'accés és el dret de l'afectat a obtenir informació sobre si les seves pròpies dades de caràcter personal estan sent objecte de tractament, la finalitat del tractament que, si s'escau, s'estigui realitzant, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes d'aquestes dades.

2. En virtut del dret d'accés, l'afectat pot obtenir del responsable del tractament informació relativa a dades concretes, a dades incloses en un determinat fitxer, o a totes les seves dades sotmeses a tractament.

No obstant això, quan raons de complexitat especial ho justifiquin, el responsable del fitxer pot sol·licitar de l'afectat que especifiqui els fitxers respecte dels quals vulgui exercir el dret d'accés, i a aquest efecte li ha de facilitar una relació de tots els fitxers."

Així mateix, també sobre el dret d'accés, l'article 29 del RLOPD estableix el següent:

"1. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud d'accés en el termini màxim d'un mes a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició d'accés, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En cas que no disposi de dades de caràcter personal dels afectats, igualment els ho ha de comunicar en el mateix termini.

2. Si la sol·licitud és estimada i el responsable no acompanya la seva comunicació amb la informació a què es refereix l'article 27.1, l'accés s'ha de fer efectiu durant els deu dies següents a la comunicació esmentada.

3. La informació que es proporioni, sigui quin sigui el suport en què es faciliti, s'ha de donar de manera llegible i intel·ligible, sense que es facin servir claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

La informació ha d'incloure totes les dades de base de l'afectat, les resultants de qualsevol elaboració o procés informàtic, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades, els cessionaris de les dades i l'especificació dels concrets usos i finalitats per als quals es van emmagatzemar les dades."

En consonància amb l'art. 15.3 de la LOPD, l'art. 30.1 del RLOPD determina que *"el responsable del fitxer o tractament pot denegar l'accés a les dades de caràcter personal quan el dret ja s'ha exercit en els dotze mesos anteriors a la sol·licitud, llevat que s'acrediti un interès legítim a aquest efecte"*.

A l'últim, l'article 18 de la LOPD, referent a la tutela dels drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació, estableix en els seus apartats 1 i 2 el següent:

"1. Les actuacions contràries al que disposa aquesta Llei poden ser objecte de reclamació pels interessats davant l'Agència de Protecció de Dades, en la forma que es determini per reglament.

2. L'interessat al qual es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació, ho pot posar en coneixement de l'Agència de Protecció de Dades o, si s'escau, de l'organisme competent de cada comunitat autònoma, que s'ha d'assegurar de la procedència o improcedència de la denegació."

En consonància amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, disposa:

"1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades."

3.- Exposat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar si la DGP ha actuat conforme als preceptes que s'han transcrit, en relació amb la sol·licitud d'accés formulada per l'aquí reclamant mitjançant escrit presentat el 26/01/2015, amb el qual exercia el seu dret d'accés a les dades contingudes a les Diligències (...)/2007, de la USC de Girona.

Com a punt de partida cal tenir en compte que els articles 15 de la LOPD i 27.1 del RLOPD configuren el dret d'accés com el dret de l'afectat a obtenir informació sobre les seves pròpies dades personals que estan sent objecte de tractament i, si s'escau, sobre la finalitat del tractament, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes.

El dret d'accés és un dret personalíssim, i constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. Tal com ja s'ha avançat, mitjançant el dret d'accés el titular de les dades pot conèixer quines dades sobre la seva persona són objecte de tractament. A més, aquest dret podria ser la base de l'exercici d'altres drets, com ara els de cancel·lació, rectificació o oposició.

És per això que les limitacions a aquest dret d'accés han de ser les mínimes atès que mitjançant el seu exercici es garanteix l'efectivitat del dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal.

Cal reconèixer que els drets d'accés, rectificació i cancel·lació de dades contingudes als fitxers de les Forces i els Cossos de Seguretat resten sotmesos a un règim jurídic específic, al qual es farà referència en el fonament de dret següent, si bé cal subratllar en aquest punt que la DGP no va denegar l'accés en base al seu règim específic, sinó a la causa de denegació general que s'ha esmentat de l'art. 15.3 de la LOPD, relativa a l'existència d'una sol·licitud d'accés precedent en un interval inferior a 12 mesos, la qual cosa obliga a acudir a aquella primera sol·licitud.

En efecte, consta a l'expedient que en data 05/12/2014 la persona reclamant havia presentat sol·licitud d'accés a les seves dades enregistrades en els fitxers de l'àmbit SIP (*Sistema d'informació de la policia de la generalitat de persones físiques*), sol·licitud que la DGP li va estimar i va fer efectiu el dret d'accés, per mitjà de resolució de data 19/12/2015, per la qual se li va donar accés als assentaments corresponents als seus antecedents policials, que comprenien tres diligències policials identificades pel seu número. En allò que aquí interessa, en la dita resolució la DGP mencionava que en el SIP hi figurava el següent: *"Identificat/da en data xx/xx/2007 en diligències (...)/2007 de USC GIRONA per LESIONS (baralla tumultuària)"*, sense incloure més informació sobre el detall d'aquestes diligències.

És davant aquesta resposta que l'ara reclamant, en data 26/01/2015 va formular la segona sol·licitud d'accés, en la qual demanava *"Que se le facilite gratuitamente el derecho de acceso a las diligencias (...)/2007 de USC Girona, en la parte que hace referencia a su persona"* és a dir, a les dades concretes contingudes en l'assentament corresponent a les Diligències esmentades, en les quals la persona reclamant constava com a identificada.

Com ja s'ha avançat, la DGP va donar resposta a la persona sol·licitant per ofici de data 05/02/2015, de denegació de l'accés, en el qual s'explicitava el següent: *"us informem que en data 05/12/2014 vàreu sol·licitar l'accés de les vostres dades policials enregistrades en els fitxers de l'àmbit SIP, en exercici d'aquest dret es va dictar la resolució d'accés de data 19/12/2014, la qual us fou notificada en data 19/01/2015, i us comuniquem que, segons l'article 15 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades sobre l'accés a les dades, l'accés al qual fa referència l'esmentat article només podrà ser exercitat a intervals no inferiors a dotze mesos, excepte que l'interessat acrediti un interès legítim a l'efecte."*

En aquest punt cal recordar que l'article 27 del RLOPD, en el seu apartat 2n disposa el següent:

"2. En virtut del dret d'accés, l'afectat pot obtenir del responsable del tractament informació relativa a dades concretes, a dades incloses en un determinat fitxer, o a totes les seves dades sotmeses a tractament".

Aquest precepte reglamentari s'analitza en la Sentència de l'Audiència Nacional de 26/03/2015, en la qual es conclou al respecte:

“Es decir, dicho precepto, otorga un amplio arbitrio al titular del dato sobre el alcance que cada interesado quiera conferir al ejercicio de su derecho de acceso, pudiendo optar, por obtener la información correspondiente a un dato concreto, a los datos que se incluyen en un fichero determinado o relativa a la totalidad de los datos que se encuentren incluidos en tratamiento.”

L'article esmentat cal posar-lo en concordança amb l'art. 25.1.b) del RLOPD, segons el qual el dret d'accés s'ha de portar a terme mitjançant una sol·licitud al responsable del fitxer, que ha de contenir: *“b) Petició en què es concreta la sol·licitud”*.

Així doncs, en la primera sol·licitud d'accés l'aquí interessat demanava davant la DGP que *“se le facilite gratuitamente el derecho de acceso a sus ficheros”*, mentre que en la segona demanava que *“se le facilite gratuitamente el derecho de acceso a las diligencias (...) / 2007 de USC Girona, en la parte que hace referencia a su persona”*. D'aquesta comparació s'observa doncs que ambdues sol·licituds eren parcialment coincidents. Així, en la primera l'ara reclamant havia sol·licitat accés a totes les dades que sobre la seva persona constaven en els fitxers de la DGP, petició que inclouria per tant les dades a les que es referia en la segona sol·licitud, restringida a les dades incloses en unes diligències concretes. Malgrat aquesta coincidència però, de cap manera no podria entrar en joc aquí la causa de denegació de l'art. 15.3 de la LOPD, i això perquè la denegació de la segona sol·licitud basada en què reiterava una anterior efectuada dins dels 12 mesos anteriors, requeria que la primera sol·licitud d'accés s'hagués satisfet de manera completa, cosa que no succeí aquí, ja que en la resposta de la DGP a la primera sol·licitud no s'haurien facilitat totes les dades incloses als fitxers de la DGP, sinó únicament el número de les diligències en les que constarien tals dades.

A l'anterior cal afegir que la pròpia DGP en el seu ofici de 05/02/2015 de resposta a la persona sol·licitant, es referia expressament a l'incís final de l'art. 15.3 de la LOPD, en el qual es preveu certament l'excepció de possibilitar l'accés que s'hagi reiterat amb un interval inferior a 12 mesos, si s'acredita un interès legítim. Doncs bé, la persona reclamant va presentar un nou escrit el 23/03/2015, en el qual posava de manifest que no sol·licitava el dret d'accés a les seves dades de caràcter personal en general –com havia fet en la primera sol·licitud de 05/12/2014–, sinó *“al contingut unes concretes diligències de la policia de la Generalitat on segons els seus fitxers estic registrat”* i invocava el seu interès legítim en el coneixement de les dades que en concret sol·licitava. Al respecte, manifestava que *“Demano conèixer les dades que fan referència a la meva persona en aquestes concretes diligències, per una sola i única raó, i és que jo mai he estat encausat ni immers en un fet de tals característiques en cap moment de la meva vida”*.

Sigui com sigui, la DGP no va donar cap resposta a aquest darrer escrit de la persona afectada en què invocava el seu interès legítim per tal que s'apliqués l'excepció prevista a l'art. 15.3 de la LOPD, i davant aquest silenci, finalment va acudir aquesta Autoritat amb la reclamació presentada el 31/07/2015. I cal subratllar també que la DGP ha mantingut aquest silenci en aquest procediment, atès que no ha formulat al·legacions en el tràmit d'audiència atorgat a l'efecte. En definitiva, per totes les raons que s'han exposat, procedeix estimar la present reclamació de tutela

del dret d'accés, per considerar que no procedia l'aplicació de la solució prevista a l'art. 15.3 de la LOPD respecte la segona sol·licitud d'accés, atès que aquesta última es referia a unes dades que ja hauria sol·licitat en la primera, però que no se li haurien facilitat. Això, sempre que en les diligències policials a les que concretament es referia l'aquí reclamant hi haguessin més dades personals de les que se li havien facilitat prèviament.

En aquest punt cal subratllar, com ja ha fet aquesta Autoritat en casos precedents (Resolució PT 53/2011 i PT 11/2015, les quals es poden consultar al web www.apd.cat) que el dret d'accés pot constituir el pressupòsit per a l'exercici d'altres drets, com podria ser el de rectificació d'alguna dada personal errònia o no actualitzada, com venia a defensar la persona aquí afectada.

A aquesta opció que aquí s'apunta s'hi ha referit la recent Sentència de l'Audiència Nacional de data 28/03/2011: *"(...) Y dado que la posibilidad de solicitar su cancelación ha de ejercitarse en relación a antecedentes concretos que cumplan determinadas condiciones (archivados, sobreseídos o absuelto por decisión judicial etc...), es preciso conocer qué datos existen y a donde han sido remitidos"*.

4.- El que s'ha exposat fins aquí i que condueix a l'estimació de la reclamació no impedeix tenir ben present que, tal com s'ha anunciat abans, la regulació dels drets d'accés, rectificació i cancel·lació de dades contingudes als fitxers de les Forces i els Cossos de Seguretat resta sotmesa a un règim jurídic específic, que comprèn determinats límits. Així, l'art. 23 de la LOPD, en el seu apartat 1 disposa el següent:

"1. Els responsables dels fitxers que continguin les dades a què es refereixen els apartats 2, 3 i 4 de l'article anterior poden denegar l'accés, la rectificació o la cancel·lació en funció dels perills que es puguin derivar per a la defensa de l'Estat o la seguretat pública, la protecció dels drets i les llibertats de tercers o les necessitats de les investigacions que s'estiguin duent a terme."

Tanmateix, convé posar de manifest que, conforme la Sentència de l'Audiència Nacional de 28/03/2015, *"Ha de concluirse, por tanto, que si bien los derechos de acceso y cancelación de los datos personales obrantes en los ficheros de las Fuerzas y Cuerpos de seguridad del Estado relacionados con la investigación de hechos presuntamente delictivos puede limitarse por razones de seguridad, para no perjudicar el fin de la investigación o para preservar la seguridad o los datos de terceros afectados, estas restricciones habrán de concretarse y motivarse, sin que baste la simple negativa a facilitar su información (...) El encargado de este fichero, ante el ejercicio del derecho de acceso instado por el interesado en conocer los datos personales contenidos en los archivos policiales, en concreto los referidos a determinados atestados policiales en los que aparecía como denunciado, debe justificar y motivar las razones que le impiden dar a conocer estos datos o por las que se debe limitar el contenido de dicha información."*

Així doncs, l'estimació de la present reclamació no hauria de comportar automàticament que es fes efectiu el dret d'accés en els termes pretesos per l'afectat, sinó que la DGP haurà d'analitzar si respecte les dades que sobre l'aquí reclamant figuressin incloses en les diligències mencionades, concorre algun dels límits

específics per als fitxers policials. No es pot deixar d'advertir però novament, que la DGP, quan va denegar l'accés a les dades sol·licitat per la persona reclamant, es va limitar a invocar l'art. 15 de la LOPD, sense esgrimir en cap moment la possible concurrència d'un límit vinculat a l'art. 23.1 de la LOPD, i tampoc no ho ha fet en el tràmit d'al·legacions en aquest procediment.

5.- De conformitat amb allò establert als articles 16.3 de la Llei 32/2010 i 119 del RLOPD, en el casos d'estimació de la reclamació de tutela de drets, s'ha de requerir al responsable del fitxer per tal que en el termini de 10 dies faci efectiu l'exercici del dret. D'acord amb això, procedeix requerir la DGP per tal que en el termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació de la present resolució, faciliti a la persona reclamant l'accés a les seves dades personals que és objecte de la present reclamació o bé en resolgui motivadament la seva denegació per la concurrència d'algun límit previst a l'art. 23.1 de la LOPD, conforme al que s'ha exposat anteriorment. Un cop s'hagi fet efectiu el dret d'accés –o s'hagi motivat la denegació– en els termes exposats, en el mateix termini de 10 dies l'entitat reclamada haurà de donar-ne compte a l'Autoritat.

Per tot el que s'ha exposat,

RESOLC

Primer.- Estimar la reclamació de tutela formulada pel senyor (...) contra la Direcció General de la Policia.

Segon.- Requerir la Direcció General de la Policia per tal que en el termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació d'aquesta resolució faci efectiu el dret d'accés exercit per la persona reclamant, en la forma assenyalada al fonament de dret 5è. Un cop s'hagi fet efectiu el dret d'accés, en el mateix termini de 10 dies l'entitat reclamada haurà de donar-ne compte a l'Autoritat.

Tercer.- Notificar aquesta resolució a la DGP i a la persona reclamant.

Quart.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les parts interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 116 i següents de la Llei 30/1992 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora,

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, 6 de novembre de 2015